

A Rocha Nature Challenge – Zoogdieren

Ook in Nederland komen wilde zoogdieren voor. En dat zijn er meer dan je denkt! Je moet er alleen wel even naar op zoek. Deze week ontdek je welke zoogdieren er in Nederland te vinden zijn en waar je dan het beste kan gaan kijken!

Dag 1 – Zoogdieren in Nederland

Wat ga je doen: Je gaat ontdekken welke zoogdieren in Nederland voorkomen

- Waar denk je aan bij zoogdieren in Nederland? Welke komen in het wild voor? Noem er zoveel mogelijk en schrijf ze op (zonder het op te zoeken!). Hoeveel heb je er?
- Wat is een zoogdier eigenlijk? En waar komen ze voor? Wist je dat er ook zoogdieren in het water leven, en dat er sommige zoogdieren zelfs kunnen vliegen? Kijk voor meer informatie op: wikikids.nl/Zoogdier
- Kijk nu eens op zoogdierversameling.nl. Daar zie je welke zoogdieren er allemaal in het wild voorkomen in Nederland. Aan welke had je niet gedacht? En welke zoogdieren zie je wel eens bij jou in de buurt?

Tip: Hou een lijstje bij van zoogdieren die je hebt gezien. Dit kan heel handig met de apps van waarneming.nl: ObsMapp voor Android en iObs voor Apple. Hiermee kun je ook allerlei ander diersoorten invoeren (ga naar 'lijsten' en voeg soortgroepen toe). De apps zijn ook offline te gebruiken. Je hebt er wel een account op waarneming.nl voor nodig.

waarneming.nl/pages/mobile-apps/

Tip: Bedenk alvast welk zoogdier je morgen wil gaan zien. Waarschijnlijk moet je er extra vroeg voor opstaan!

Dag 2 – Op zoek naar zoogdieren in je buurt

Wat ga je doen: Je gaat op zoek naar wilde zoogdieren in je eigen omgeving

- Gisteren heb je gekeken welke zoogdieren in Nederland voorkomen. Vandaag ga je proberen er een of meer in het wild te zien.
- Bedenk waar in jouw buurt je kans hebt om zoogdieren te zien. Aan de rand van een bos kun je reeën tegenkomen, op de Veluwe en andere bosrijke gebieden lopen wilde zwijnen rond, en op veel plekken vind je konijnen en vossen, zoals in de duinen. Ook kun je in bossen op zandgronden eekhoorns tegenkomen.
- Sta 's morgens vroeg op en ga naar een van die gebieden. Misschien moet je er even een stukje voor rijden of fietsen. Neem een verrekijker mee, en kijk wat je tegenkomt!
- Welke dieren zie je? Zijn ze alleen, of in groepen? Observeer ook het gedrag.

Tip: Om zoogdieren te zien moet je heel stil zijn. Het helpt ook om niet met de wind in je rug te lopen, want dan worden geluiden en je geur richting de dieren geblazen.

Dag 3 – Vleermuizen (Janneke Lindenholz)

Wat ga je doen: Je gaat overdag op zoek naar gaten in bomen en kleine spleetjes in je huis. Rond de avondschemering ga je naar buiten om te kijken of je vleermuizen ziet.

Sommige vleermuizen leven in bomen (in een holte of achter schors). Andere vleermuizen wonen in huizen. Er is geen reden om bang te zijn voor vleermuizen. Vleermuizen eten muggen en zijn daarom juist heel nuttig 😊.

Opdracht voor overdag:

- Zoek in bomen naar holten (openingen waar een dier in kan).
- Kijk of je in je huis kleine openingen kunt vinden. Dit kan bijvoorbeeld een stootvoeg zijn, maar ook ruimte achter een plank die aan het huis vast zit. Je vindt ze ook in de buurt van dakpannen en raamkozijnen.
- Zoek uit hoe vleermuizen 'zien' in het donker en dus nergens tegenaan botsen. Kijk bijvoorbeeld dit filmpje: schooltv.nl/video/vleermuizen-zien-in-het-donker/

Voor 's avonds:

- Rond zonsondergang worden vleermuizen wakker en kruipen ze uit hun 'huisje'. Kun je ze vinden? Kruipen ze uit de gaatjes die je hebt gevonden?
- Vleermuizen vind je vaak op plekken met bomen en/of een vijver. Heb je zo'n plek in de buurt? Ga daar dan rond zonsondergang eens kijken.
- Als je een vleermuis ziet vliegen, lijkt het op een vogel. Maar als je goed kijkt, zie je dat een vleermuis anders vliegt: zijn vleugels gaan sneller op en neer. Ook keert hij heel snel. Zie je het verschil?
- Als ze uit hun 'huisje' zijn gekropen blijven ze vaak eerste in de buurt even rondvliegen. Daarna gaan ze naar een ander plek om te eten.

Tip: Vleermuizen houden niet van regen en harde wind; dan heb je dus weinig kans vleermuizen te zien.

Meer over vleermuizen:

- Kijk deze aflevering van Het Klokhuis: schooltv.nl/video/het-klokhuis-vleermuis/#q=vleermuizen
- Op de website van de Zoogdierverseniging vind je veel informatie: zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten?filterterm=197
- Voor kinderen op de basisschool: hou een spreekbeurt over de vleermuis! dierenbescherming.nl/spreekbeurt-vleermuis
- Vleermuizen knutsels: vleermuis.net/publicatie-lijst/vleermuizen-knutselen

Dag 4 – Zoogdieren in de tuin

Ook in je tuin kun je zoogdieren tegenkomen, zoals egels, muizen en eekhoorns. Vandaag een paar tips over het aantrekkelijk maken van je tuin voor eekhoorns en egels. Heb je ze al in je tuin? Probeer dan eens een foto te maken en deel het via #arochanaturechallenge op Facebook, Twitter of Instagram!

- **Eekhoorns** zul je vooral vinden in wat grotere tuinen, met genoeg bomen en rommelige hoekjes én in een omgeving waar al eekhoorns voorkomen. Met voedsel dat geschikt is voor eekhoorns kun je ze naar je tuin lokken: vivara.nl/tuindieren/eekhoorns. Ook zou je een eekhoornnestkast op kunnen hangen. Kijk maar eens op dit leuke filmpje hoe een eekhoornvriendelijke tuin eruit ziet: bnnvara.nl/vroegevogels/artikelen/tipvideo-eekhoorn-in-de-tuin.

- **Egels** houden van een rommelige tuin, waar ze zich goed kunnen verschuilen en een winterslaap kunnen houden. Tussen afgevallen bladeren kan de egel bovendien insecten vinden, laat die in de herfst dus gewoon liggen. Eind maart of begin april, als het warm genoeg is, ontwaken egels uit hun winterslaap. Ze zijn vooral 's nachts actief. Heb je een egel in de tuin, dan kun je deze ook bijvoeren. Je kunt ook een egelhuisje in je tuin plaatsen. Speciaal egelvoer kun je hier bestellen: vivara.nl/tuindieren/egels. Geef geen melk, dat is niet goed voor egels! Pas ook op met gif in de tuin, slakkenkorrels en insectenverdelgers zijn ook giftig voor egels. Kijk hier voor meer informatie over egels in je tuin: egelbescherming.nl/de-egel/egels-in-uw-tuin/.

Dag 5 – Dieren thuis en op de boerderij

Wat ga je doen: Je gaat dieren op de (kinder)boerderij bekijken

Veel zoogdieren worden gehouden omdat ze nuttig zijn voor de mens. Zo werden paarden lang geleden al gebruikt vanwege hun trekkracht, ezels om lasten te dragen, koeien voor melk en vlees, schapen voor wol, melk en vlees, geiten voor melk, en varkens voor vlees. Ook honden, katten en andere huisdieren worden gehouden als gezelschapsdieren, en vanwege hun nut voor de mens (katten vangen muizen, honden bewaken).

- Bedenk waar je bij jou in de buurt boerderijdieren kan zien. Maak bijvoorbeeld een fietstochtje langs weilanden en boerderijen. Welke dieren zie je? Wat eten ze? Zijn er ook lammetjes, kalfjes of veulens te zien?
- Veel kinderboerderijen en stadsboerderijen zijn helaas gesloten. Maar misschien kun je er wel even langs wandelen en zo een kijkje nemen. Welke dieren worden hier gehouden?

Ook veel huisdieren zijn zoogdieren. Denk aan honden, katten, hamsters, muizen, ratten, cavia's en (tamme) konijnen. Misschien heb je zelf wel een huisdier.

- Kies een huisdier dat je graag beter wil bestuderen. Zoek uit van welk wild dier het afstamt, wat het eet, en of het graag alleen leeft, of in groepen.
- Maak ook een mooie tekening van het dier. Dit kan je eigen huisdier zijn. Je kan ook online een mooie foto opzoeken en die natekenen.

Tip: Vraag eens of je voor iemand de hond kan uitlaten. Vanwege het coronavirus kunnen sommige mensen nu hun huis niet uit, maar honden hebben elke dag beweging nodig. Een mooie manier om te helpen!

Tip: Dierenwelzijn is belangrijk voor alle dieren. Voor huisdieren, maar zeker ook voor boerderijdieren. Let daarom bij het kopen van vlees op het keurmerk voor dierenwelzijn BeterLeven. Hoe meer sterren, hoe groter het welzijn voor de dieren: beterleven.dierenbescherming.nl/. Overweeg ook om minder vlees, melk en andere dierlijke producten te eten. Het leven van dieren is kostbaar!

Wist je dat...

- Wereldwijd steeds minder leefgebied voor wilde dieren beschikbaar is? Dit komt met name door het toenemend gebruik van land voor landbouw. Van de landbouwgrond wordt **driekwart** gebruikt voor de veehouderij, zowel als grasland als voor het verbouwen van veevoer. Niet alle grond is geschikt voor akkerbouw, maar van het beschikbare akkerland wordt slechts **de helft** gebruikt om voedsel voor mensen te

verbouwen; de rest wordt gebruikt voor veevoer. Dit legt een enorme druk op land en laat weinig ruimte over voor natuur.

- Uitgedrukt in gewicht huisdieren en vee meer ruimte innemen dan mensen en veel meer dan wilde landzoogdieren? Dat wordt mooi zichtbaar gemaakt in deze infographic: treehugger.com/sustainable-agriculture/all-earths-land-mammals-total-weight-one-graph-wild-livestock.html. Naar schatting maken wilde dieren nog maar 5-10% uit van het totale gewicht van gewerkte landdieren, inclusief de mens. Zie ook: dekennisvanu.nl/site/artikel/De-dierenbalans-4/6615.
- Minder vlees en andere dierlijke producten eten daarom belangrijk is voor de bescherming van natuurgebieden waar wilde dieren voorkomen en om de druk op land te verminderen? Lees hier meer over in [De Verborgene Impact](#) van Babette Porcelijn.

Ook **A Rocha** zet zich in Nederland en daarbuiten in voor de bescherming van natuurgebieden waar wilde (zoog)dieren voorkomen, zoals in:

- Zwolle, waar A Rocha een otterholt (schuilplaats voor otters) bouwde: arocha.nl/nl/a-rocha-zwolle/wat-doen-we/
- Nationaal park Bannerghatta in India (Aziatische olifanten en andere dieren): arocha.in/projects/asian-elephants/ en arocha.in/projects/captive-elephants/
- Nationaal Park Mole in Ghana, waar Afrikaanse olifanten en andere zoogdieren voorkomen, naast heel veel soorten vogels: ghana.arocha.org/projects/territories-conservation-management/

Volg A Rocha op Twitter, Facebook of Instagram en deel wat je ziet! Gebruik [#arochanaturechallenge](#).

A Rocha steunen? Geef een gift of word donateur! Ga voor meer informatie naar: arocha.nl/nl/steunen/